

Nr 258

L a g

om räntereglering och emissionskontroll (ränteregleringslag);

given Stockholms slott den 25 maj 1962.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna som följer.

1 §.

I den mån på grund av utomordentliga omständigheter så prövas nödigt för att uppnå det mål, som fastställts för riksbankens penningpolitiska verksamhet, må Konungen, på framställning av fullmäktige i riksbanken, förordna att vad här nedan stadgas om befogenhet för riksbanken att föreskriva anmälningsskyldighet, högsta ränta (maximiränta), lägsta ränta (minimiränta) eller skyldighet att inhämta tillstånd i fråga om utgivande av vissa skuldebrev helt eller delvis skall äga tillämpning.

2 §.

Med ränta likställes i denna lag varje annan gottgörelse, som utgör vederlag vid lån av penningar och som icke enbart utgör ersättning för särskilda omkostnader i anledning av lånet.

3 §.

Stadgandena i denna lag hava ej avseende på ränta, för vars beräkning eller fastställande gälla särskilda bestämmelser, givna i lag eller annan allmän författning eller eljest i beslut, som meddelats av Konungen.

4 §.

Föreskrift om anmälningsskyldighet må av riksbanken meddelas att gälla, såvitt rör inlåning av penningar, för kreditinrättning och annan som bedriver sådan inlåning på räkning som av bank allmänneligen begagnas samt, såvitt rör utlåning av penningar, för bankaktiebolag, sparbankskassa, centralkassa för jordbrukskredit, jordbrukskassa, postsparbankskassa, postgirorörelsen, försäkringsbolag samt fondstyrelse för förvaltning av medel, vilka ingå till allmänna pensionsfonden. Till inlåning som nyss sagts hänföres även förräntning hos livförsäkringsbolag av försäkringsbelopp, som förfallit till betalning.

Anmälningsskyldighet må avse räntesatser och övriga villkor, som tillämpas vid inlåning eller utlåning, ävensom ändring av inlåningsränta och höjning av utlåningsränta, för vilka sist nämnda fall jämväl må föreskrivas att anmälan skall göras minst åtta dagar före den avsedda ränteändringen samt innehålla uppgift om skälen för densamma.

5 §.

Riksbanken äger fastställa maximiränta eller minimiränta för inlåning, som i 4 § sägs, ävensom maximiränta för utlåning av penningar från sådan kreditinrättning som i nämnda paragraf angives. För skilda slag av inlåning eller utlåning må olika räntor fastställas.

Föreskrift som avses i första stycket meddelas att gälla för viss tid, högst sex månader. Giltighetstiden må förlängas med högst sex månader åt gången.

¹ Prop. 1962: 143; BoU 17; Rskr 233.

6 §.

Riksbanken äger föreskriva, att obligationer, förlagsbevis eller andra den allmänna rörelsen avsedda skuldebrev ej må utgivas utan tillstånd af riksbanken. Vad nu sagts skall dock ej gälla skuldebrev, som utgivas af riksgäldskontoret.

7 §.

Tillsyn över efterlevnaden af föreskrifter, som meddelas med stöd af denna lag, utövas af myndighet som Konungen bestämmer.

Kreditinrättning eller annan, som är underkastad föreskrift om maximiränta eller minimiränta, är skyldig att på anfordran tillhandahålla till myndigheten de uppgifter, denna anser nödvändiga för tillsynens utövande.

8 §.

Har kreditinrättning vid utlåning uppburit högre ränta än riksbanken fastställt såsom maximiränta, skall inrättningen efter föreläggande af riksbanken till statsverket utgiva två gånger det belopp varmed den uppburna räntan avvikit från den fastställda maximiräntan.

Vad i första stycket stadgas skall äga motsvarande tillämpning, utom kreditinrättning eller annan som bedriver inlåning, som i 4 § sägs, vid sådant inlåning gottgjort ränta vilken överstigit maximiränta eller understigit minimiränta, som fastställts af riksbanken.

Då särskilda skäl föranleda därtill, må skyldighet som nyss sagts bestämmas delvis eftergivas.

9 §.

Utgives i strid mot föreskrift, som meddelats jämlikt 6 §, skuldebrev eller annan avses i nämnda paragraf, skall utgivaren af skuldebrevet efter föreläggande af riksbanken till statsverket utgiva ett belopp, som utgör en halv procent af hela lånesumman för varje år af den för lånet bestämda längsta löptiden.

Vad i 8 § tredje stycket stadgas skall äga motsvarande tillämpning i fråga om skyldighet som nyss sagts.

10 §.

Vad som med stöd af bestämmelserna i denna lag inhämtats af annan myndighet enligt 4 § eller vid utövande af tillsyn enligt 7 § må ej yppas i vidare mån än som erfordras för att vinna det med bestämmelserna avsedda ändamålet.

11 §.

Över riksbankens beslut enligt denna lag må klagan ej föras.

12 §.

Konungen äger meddela de närmare bestämmelser, som erfordras för tillämpningen af denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1962, då giltighetstiden utgår för lagen den 7 december 1951 (nr 767) om räntereglering m. m.

2. Den nya lagen skall äga giltighet till och med den 30 juni 1965. Lagens bestämmelser skola gälla redan före ikraftträdandet med avseende på åtgärder, som erfordras för tillämpningen därefter.

3. Den äldre lagens bestämmelser skola alljämt lända till efterrättelse beträffande förhållanden som hänföra sig till lagens giltighetstid.

4. Förordnande, som meddelas jämlikt den nya lagen, skall ej gälla före den nya lagen äger giltighet. Vad i lagen stadgas rörande påföljd vid överträdelse af föreskrift om maximiränta, minimiränta eller skyldighet att inhämta tillstånd i fråga om utgivande af vissa skuldebrev samt rörande tysthetsplikt skall dock äga tillämpning även efter det lagens bestämmelser i fråga om upphört att gälla.

5. Föreskrift, som meddelats med stöd av 5 §, skall icke utgöra hinder mot att ränta som bestämts i avtal om inlåning eller utlåning, vilket slutits före ikraftträdandet av föreskriften, tillämpas jämväl efter denna tidpunkt, i fall då rätt att uppsäga avtalet föreligger, under en tidrymd, som motsvarar uppsägningstiden, samt eljest så länge lånet enligt avtalet löper. Föreskrift, som avses i 6 §, skall icke äga tillämpning på skuldebrev, vilka utbjudits till allmänheten innan föreskriften trätt i kraft.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 25 maj 1962.

GUSTAF ADOLF

(L. S.)

(Finansdepartementet)

G. E. STRÄNG

